

**ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМ СПІВПРАЦІ НАЦІОНАЛЬНОГО
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
З АПТЕЧНИМИ ЗАКЛАДАМИ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИМИ
ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ**

Гавриш Н. Б.

*кандидат наук із соціальної комунікацій,
асистент кафедри соціальної фармації
Національний фармацевтичний університет*

Барковська О. Я.

*асистент кафедри організації та економіки фармації
Національний фармацевтичний університет
м. Харків, Україна*

Актуальність. Національний фармацевтичний університет – провідний вищий навчальний заклад з підготовки кадрів для фармацевтичного сектору системи охорони здоров'я України. Актуальним питанням сьогодення для університету є не лише забезпечення високої професійної підготовки фахівців, але й сприяння їх подальшому працевлаштуванню. Успішне працевлаштування випускників університету формує його імідж при визначенні рейтингу ВНЗ, є показником ефективного використання професійного і особистісного потенціалу молодого фахівця. Вирішення даного питання передбачає, перш за все, формування соціального партнерства між державою, університетом та роботодавцями, адже молоде покоління – це потенціал, на який спирається держава у майбутньому, основна продуктивна і мобільна робоча сила суспільства, озброєна найсучаснішими теоретичними знаннями.

Мета: дослідження існуючих у Національному фармацевтичному університеті форм співпраці ВНЗ з потенційними роботодавцями.

Матеріали та методи. В роботі використано методи наукового аналізу, зокрема узагальнення, порівняння, контент-аналізу, анкетування.

Підготовка фармацевтичних кадрів в Україні регламентується законодавчими та нормативними актами, що покликані створити умови для найбільш якісної організації освітніх процесів, для приведення якості навчання у відповідність до міжнародних стандартів та вимог інтеграції вітчизняної вищої освіти в міжнародний освітній простір.

Обов'язковою умовою функціонування й розвитку національних навчальних закладів в умовах сьогодення є участь роботодавців в освітньому процесі. Це визначено і Законом «Про вищу освіту», зокрема у ст.10 – стосовно участі у розробці стандартів вищої освіти, у ст. 21 – стосовно участі в експертному оцінюванні якості освіти, у ст. 72 – стосовно участі у формуванні держзамовлення тощо [1].

Зазначимо, що перспективними формами співпраці роботодавців з вищими навчальними закладами у напрямку удосконалення змісту освіти є визначення актуальних спеціальностей, формування освітніх програм з метою їх адаптації до потреб ринку праці; в освітньому процесі: організація навчальних практик і стажувань на підприємствах, підвищення кваліфікації викладачів на підприємствах, участь фахівців з виробництв у процесі навчання (проведення лекцій, практичних занять тощо); у формуванні інноваційної інфраструктури: створення спільних навчально-виробничих та дослідницьких підрозділів на підприємствах, спільних наукових досліджень за профілем виробничої діяльності підприємств; у фінансово-економічному напрямку: цільова підготовка фахівців; заохочення державою інвестування підприємствами коштів у підготовку спеціалістів (податкові пільги тощо) [2].

У результаті дослідження, встановлені основні форми співпраці Національного фармацевтичного університету з аптечними закладами та фармацевтичними підприємствами:

Види діяльності	Форми співпраці
Навчально-методична діяльність	<ul style="list-style-type: none"> - участь у навчальному процесі (читання лекцій, проведення практичних занять, семінарів та ін.); - керівництво навчально-виробничою практикою; - організація стажувань викладачів на базі компаній (підвищення кваліфікації); - організація навчальних модульних курсів для практичних працівників (підвищення кваліфікації); - участь у робочих нарадах з керівництвом НФаУ, викладачами кафедр з питань удосконалення організації навчального процесу; - формування відеотеки від аптечних закладів та фармацевтичних підприємств для використання у навчальному процесі
Науково-практична діяльність	<ul style="list-style-type: none"> - участь у соціологічних дослідженнях щодо визначення значущих компетентностей майбутніх провізорів, вимог до якості професійної підготовки; - участь у науково-практичних конференціях
Інформаційна діяльність (іміджева)	<ul style="list-style-type: none"> - розміщення логотипу компанії на сайті НФаУ; - публікації про співпрацю в спеціалізованих друкованих ЗМІ; - розміщення компаніями інформації про співпрацю на спеціалізованих сайтах, в соціальних мережах; - розташування презентаційних стендів компаній в НФаУ; - участь у профорієнтаційній роботі
Сприяння працевлаштуванню	<ul style="list-style-type: none"> - участь у Ярмарку вакансій; - проведення online, виїзних співбесід зі студентами з питань працевлаштування

Ефективність взаємодії НФаУ і роботодавців значно зростає, коли партнери-роботодавці зацікавлені у співпраці з ВНЗ, що сприяє оволодінню студентами комплексом професійних компетенцій, які відповідають вимогам сучасного ринку праці.

Зазначимо, що стратегічним завданням Національного фармацевтичного університету в умовах сьогодення є впровадження інноваційних моделей співробітництва з аптечними закладами з питань наскрізного практичного навчання (практика, інтернатура, працевлаштування), які сприяють підготовці конкурентоспроможного фахівця. Практика проводиться на конкретних посадах або робочих місцях за умови подальшого проходження інтернатури і працевлаштування. Студенти набувають досвід та удосконалюють ділові якості у разі самостійного прийняття рішень з управлінських, організаційних та виробничо-технічних проблем. Оскільки такі компанії динамічно розвиваються, головну увагу приділяють таким технологіям та інструментам розвитку молоді, як індивідуальне наставництво та коучінг, що має змогу забезпечити молодим фахівцями обов'язкове професійне та кар'єрне зростання. При проходженні практики в таких компаніях студенти мають можливість не тільки отримати практичні навички, а й відчувати зацікавленість до майбутньої професії та знайти власний шлях компетентного фахівця фармації [3].

Для ефективного процесу працевлаштування випускників в університеті формується багатофункціональна система сприяння контактної роботи: випускник – роботодавець. Одним із ефективних інформаційно-роз'яснювальних заходів, який допомагає молоді підготуватися до початку професійної діяльності, є Ярмарок вакансій. Правильно зорієнтуватися на ринку праці, знайти місце роботи, систематизувати необхідні відомості для успішного професійного старту – головна мета проведення Ярмарку. У форумі задіяні провідні аптечні мережі, фармацевтичні дистриб'ютори, виробники лікарських препаратів, представництва іноземних фармацевтичних компаній.

Проведення зазначеного заходу є корисним не лише для студентства, а й для роботодавців, які мають можливість ознайомити студентів із діяльністю підприємства, заповнити поточні і перспективні вакансії, скласти уявлення про студентів університету та рівень їх підготовки, ознайомитися з новими спеціальностями в НФаУ. Водночас студенти в неформальному спілкуванні з роботодавцями дізнаються про специфіку та умови роботи, вимоги до якості підготовки, знаходять місце для проходження виробничої практики, тимчасову або постійну роботу. Важливим є той факт, що під час проведення Ярмарку роботодавці мають право вибороти у конкурентній боротьбі найкращих працівників. Відповідно, студенти, виявивши високий рівень своїх знань і навичок, мають можливість отримати місце роботи на найпрестижніших підприємствах та організаціях галузі.

Корисність проведення заходів такого характеру доводять й результати опитування студентів, 80, 3% яких підтримує щорічне проведення Ярмарку. Корисність заходу студенти НФаУ пояснили тим, що вони отримали інформацію

про вакансії, так зазначили 32% опитуваних, мали можливість знайти тимчасову або постійну роботу 23% опитуваних, поспілкувалися з роботодавцями 30% опитуваних, а 15% опитуваних потренувалися у складанні резюме [4].

Висновок. Підготовка конкурентоспроможного фахівця фармації потребує постійного удосконалення механізму взаємодії з підприємствами, впровадження в освітню діяльність нових форм співпраці з аптечними закладами та фармацевтичними підприємствами.

Література:

1. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : закон України від 01.07.2014 р. № 1556 – VII. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Перспективи розширення участі роботодавців у розвитку професійної освіти». Аналітична записка. – Режим доступу <http://www.niss.gov.ua/articles/1417/>.

3. Барковська, О. Я. Науково-практичні напрями підвищення якості практичної підготовки майбутніх фахівців фармації / О. Я. Барковська, С. В. Огарь // Фармація ХХІ століття: тенденції та перспективи : матеріали VIII Нац. з'їзду фармацевтів України, м. Харків, 13-16 верес. 2016 р. – Х., 2016. – Т. 2. – С. 324.

4. Професійно-практична підготовка фахівців фармації та її інноваційний розвиток у форматі «Національний фармацевтичний університет – працедавці» : матеріали конф. за підсумками практики студентів НФаУ, 19 квіт. 2013 р., м. Харків / ред. кол. В. П. Черних, І. С. Гриценко, С. В. Огарь, О. Я. Барковська, Н. О. Зенько. – Х. : Н ФаУ, 2013. – 88 с.